

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 6. avgusta 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 89.

Uvoz kave.

Pri razgovorih glede koncesije za parobrodarsko družbo Cunard Line, da osnuje pri nas parobrodarsko družbo za preokeanski potniški promet, se je slišalo tudi trditev, da bo ta družba aktivna, ker bo na vsakokratnem povratku v Jugoslavijo dovažala kavo iz Argentinije, s kojo pridemo tako v direktne trgovske stike. Tako pridemo, kakor trdijo zainteresirani krogi, po zaslugi te družbe ne samo do te neposredne zveze z Argentinijo, ampak bomo tudi v Splitu ali na Sušaku osredotočili vso trgovino s kavo in bomo tako prištedili samo pri uvozu kave letno — 100 milijonov dinarjev!

Kdor ve, kako zelo težka in riskantna je trgovina s kavo, da so za to potrebne poleg največje trgovske sposobnosti še znatne denarne vsote, da se za to potrebujejo dragocene naprave in velika skladišča, da je za uspešen razvoj trgovine s kavo potrebno tudi obširno konsumentsko področje, in komur so končno znani statistični podatki o našem uvozu kave, ta ne more vzeti gornje trditve za resne. Če se vzame uvoz kave kot argument rentabilnosti za Cunard Linijevo družbo v Jugoslaviji — ne bo ta družba zelo rentabilna in čuditi se moramo samo, da se javnost s takimi trditvami slepi.

Po uradni statistiki se je leta 1926 avozilo v Jugoslavijo 9,301.491 kg kave v vrednosti 235,917.974 dinarjev. Od tega se je uvozilo neposredno iz Brazilijske za 176,667.441 dinarjev, iz Anglije za 31.4 milijonov, iz Italije

za 12 milijonov, iz Zedinjenih držav za 7 milijonov, iz Grške za 3.7 milijone, iz Holandske za 3.2 milijone dinarjev. Po teh uradnih podatkih vidimo, da prihaja tri četrtine uvožene kave direktno iz Brazilijske, kar pomeni, da smo prišli glede kave do neposrednih stikov in da jih ni treba šele vzpostavljati. Brez dvoma bi bilo idealno, če bi se celokupen uvoz kave usmeril preko ene naših luk, toda vpraša se, če so se ljudje, ki se interesirajo za ustanovitev Cunard Linije v Jugoslaviji, brigali tudi za to, da najdejo sposobne ljudi, ki bi bili v stanju organizirati ta promet, organizirati skladišča, postaviti vse potrebne naprave tako, da bi mogla kava, ki bi izšla iz teh skladišč, v vsakem oziru konkurirati s kavo, ki prihaja k nam n. pr. preko Trsta ali Hamburga. Slednjč, ako so se našli naši ljudje, ki bi dali na razpolago toliko kapitala, zakaj se ne bi pri organizaciji take družbe posluževali domačih parobrodarskih družb, od katerih se nekatere, kakor Račić ali Jugoslovensko-amerikanska plovitva, že pečajo s prevozom kave?

Posebno smešno pa izgleda, če si upajo nekateri uradni in neoficielni krogi, da opravičijo koncesijo Cunard Linije, trditi, da bomo pri uvozu kave prihranili 100 milijonov dinarjev, ko ne znaša cela domača potreba kave niti 250 milijonov. Kako naj se pri tej vsoti prihrani 100 milijonov, bi nam morali pojasniti oni strokovnjaki v nekaterih naših ministrstvih, ki se upajo uporabljati take argumente! Zakaj tako slepiti in varati javnost?

* * *

Delavna konferenca v Ženevi.

Priključno na svetovno gospodarsko konferenco se je zbralo v Ženevi 375 delegatov in tehniških svetovalcev iz 43 držav Zveze narodov, da dela v »svetovnem delavnem parlamentu«, kakor imenujejo včasih mednarodno delavno konferenco, v smislu mirovnega dogovora. Ta dogovor hoče delavno pravo vseh držav polagoma poenotiti; tam beremo: ponekod so delavni pogoji združeni za veliko število ljudi s takimi krivicami, pomanjkanjem in bedo, da nastane nezadovoljnost, ki ogroža svetovni mir in svetovno slogo. Letošnja konferenca v Ženevi je bila deseta po ustanovitvi tega »parlamentu«.

V prejšnjih konferencah so se pečali z vprašanji delavnega časa, brezposelnosti, izseljevanja, zavarovanja proti nezgodam, poklicnih bolezni, prostega časa delavcev, obrtniškega nadzorstva in z vprašanji temeljev socialnega zavarovanja; sedanja konferenca je imela nalogo, da izdela dogovor o bolniškem zavarovanju delojemalcev v obrti, trgovini, poljedelstvu itd. Dalje je morala pripraviti za konferenco v prihodnjem letu snov o prostosti poklicnih združenj, o najmanjših mezdah in podobno. Glede bolniškega zavarovanja so se kljub odporu onih držav, v katerih obstoji prostovoljno zavarovanje (zlasti Švice in Danske) odločili za konvencijo na podlagi prisilnega zavarovanja in so s tem upoštevali desetletne skušnjave Nemčije in nasledstvenih držav. Izrazili so upanje, naj bi vse države konvencijo kolikor mogoče hitro ratificirale. Vprašalno polo o določitvi minimalnih mezd, ki jo bodo vpslali vladam, so sestavili po velikih ovirah. Prvič je prišlo vprašanje plače pred

mednarodni forum, in iz marsikaterega govora so zveneli pomisleki o morebitni gospodarski špionaži. O prostosti poklicne združitve pa niso nič govorili in so pogajanja o tem vprašanju sploh odklonili. To vprašanje je odloženo na nedoločen čas. Je pač socialnopolitični standard v državah tako različen, da se more mednarodno izravnanje le polagoma doseči.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z GRCIJO.

Iz Beograda poročajo, da stojijo trgovinska pogajanja, ki se kakor znano, vodijo v Atenah, pred zaključkom. Sporna vprašanja glede carinskih tarif so bila kompromisnim potom rešena. Pogajanja se sedaj vodijo glede splošnega dela pogodbe. Težkoče obstojajo pred vsem glede tako zvane Pangaloso-ve konvencije (ureditev svobodne cone v Solunu in prometa na železnici Gjev-gjelija — Solun). Ta vprašanja bodo najbrže naknadno rešena.

* * *

POTOVANJE ITALIJANSKIH INDUSTRIJCEV NA ČEHOSLOVAŠKO.

Iz Prage poročajo, da bo v kratkem prispela na Čehoslovaško velika skupina italijanskih industrijcev in trgovcev, ki bodo obiskali tudi praški velesejem. Pobudo za to potovanje je dala italijansko-čehoslovaška trgovinska zbornica v Milanu. V Prago bo ob tej priliki odpotoval general Graziani, ki je tekom vojne poveljeval čehoslovaškim legionarjem v Italiji.

* * *

Popravilo državnih cest v Sloveniji. Ministrstvo za javna dela je odobrilo kredit v znesku 4,286.000 Din za popravilo državnih cest v Sloveniji.

Trgovcem in trgovskim nastavljenecem ljubljanske oblasti.

Za 960 Din prejmete 70.000 Din.

V zvezi z dosedanjimi obvestili o delovanju trgovskega dobrodelnega društva »Pomoč« za ljubljansko oblast s sedežem v Ljubljani sporočamo, da se je do 31. VII. priglasilo toliko članov, da je odbor v svoji seji dne 3. VIII. t. l. sklenil sklicati v ponedeljek dne 5. septembra t. l. ustanovni občni zbor. Na občnem zboru se bodo začela pravila definitivno sprejela, na kar začne društvo takoj s svojim rednim poslovanjem. Nadalje je odbor sklenil, da se bodo v bodoče sprejemali v to društvo tudi vsi trgovski nastavljenci industrijskih, bančnih in drugih podjetij, v kolikor jih je po zakonu prištevat med trgovsko pomožno osobje.

Pri pregledu prijavnice je odbor ugotovil, da se naše trgovstvo v polni meri zaveda važnosti te človekoljubne ustanove. Žal, pa je odbor tudi ugotovil, da se od strani trgovskih nastavljenecv ne kaže toliko zanimanja, kot se je to prvotno pričakovalo. Nujna potreba je, da se tudi nastavljenci v polni meri zavedajo važnosti te ustanove in mislijo več na bodočnost, ki bo sčasoma zahtevala tudi v njihovih vrstah svoje žrtve. Res je, da trenutno nekateri ne smatrajo za potrebno pristopiti k temu društvu, ker jih pač socialni položaj zaenkrat k temu še ne sili, vendar pa mora imeti vsak pred očmi sedanjo izredno gospodarsko krizo, ki globoko posega v naše že itak težke socialne razmere in ki nam daje tudi za bodočnost zelo slabe perspektive. Brezposelnost je od dne do dne večja. Konjunktura pada in prišli bomo v položaj, ki bo

zahteval znatno redukcijo sedanjih delovnih moči. Zadostuje, da pogledamo sedanjo statistiko konkurov in biti nam mora jasno, da stojimo pred katastrofo. Mnogo najbolj podjetnih trgovcev, ki so se s svojo varčljivostjo, vztrajnostjo in pridnostjo v svojem podjetju tekom let povzdignili do take stopinje in na trdno podlago, gleda današnji gospodarski položaj z bojaznijo v bodočnost. Tare jih neprestano skrb za obstanek in misel, da bodo morali na stara leta brez sredstev prepustiti svojo družino socialni bedi in propadanju.

Vsled teh izredno težkih časov je Gremij trgovcev v Ljubljani smatral za potrebno, da ustanovi društvo, ki si je nadelo nalogo, da po smrti članov nudi njihovim svojem podporo v taki izmeri, da ne bodo prepuščeni socialnemu udarcu, ki v mnogih sluhih privede marsikaterega do obupnih dejanj.

Tovariši trgovci in nastavljenci pogledajte naše številne vrste in videli bomo, da nas je po številu toliko, da lahko iz našega društva ustvarimo silo, ki bo v trgovskem stanu in v javnosti predstavljala dokaj važnosti. Račun je enostaven. V ljubljanski oblasti nas je skupaj preko 7000. To je organizacija, ki se lahko povsod in vsikdar uveljavlja. Če bi se vsi ti zavedali važnosti naše ustanove in bi pristopili solidarno kot stanovski tovariši k društvu, bi se izplačalo dedičem umrlega člana nič manj kot 70.000 Din. Kaj predstavlja ta znesek v sedanjih slabih časih, si lahko vsak

Še o inozemskih potnikih.

V številki 68 z dne 18. junija t. l. našega lista smo priobčili na prvi strani pod gorenjim naslovom članek, v katerem smo ožigosali delovanje inozemskih potnikov, pri čemer smo navedli imenoma trgovskega zastopnika Hansa Friedricha iz Celovca, češ, da se nam zdi dovolj, če opozorimo vse interesirance, da se za poslovanje tega potnika intenzivneje zanimajo, da nočemo naštevati vseh nekorektnosti, koje si je omenjeni dovolil v svojem poslovanju, da naj se vsi oškodovanci, ki se doslej za vsa naša opozorila niso zmenili, sami pobrigajo za to, če in kako bodo prišli do odškodnine in da ne bomo štitali takih ljudi, ki se naših trgovcev in domačih potnikov ogibajo.

Na ta članek smo prejeli od prizadetega popravek, ki ga v sledečem po smislu tiskovnega zakona objavljamo:

Ni res, da sem zagrešil v svojem poslovanju v Jugoslaviji razne nekorektnosti in oškodoval razne odjemalce, marveč je res, da kot trgovski zastopnik tvrdke M. Friedrich, trgovina za gumijeve, kosmetične in druge specialne izdelke v Celovcu, pri svojem poslovanju v Jugoslaviji nisem zagrešil niti najmanjše nekorektnosti niti na kak način oškodoval svojih odjemalcev, vsled česar so vse eventualne pritožbe, tikajoče se mojega poslovanja, povsem neutemeljene. Izjavljam obenem, da bom poskusil priti do dna o meni razširjenim neresničnim govoricam in potem krivce zasledoval šodnim potom. Z odličnim spoštovanjem

Hans Friedrich m. p.

SLADKORNI DOGOVOR.

Poročali smo, da se Holandska in Belgija trudita za obnovo brusselskega sladkornega dogovora iz leta 1903. »B. B. C.« pa poroča sedaj, da na pristojnih nemških mestih ni o tem nič znanega; tudi ni misliti, da bo tak predlog stavljen, ker bi imel le malo izgleda za uresničenje. »Pogoji za konvencijo so danes drugačni kot za časa brusselskega dogovora. V prvi vrsti smatrajo pristop Anglije k novi konvenciji za izključen, ker si je Anglija sedaj sama s pomočjo visokih eksportnih premij privzgojila močno sladkorno industrijo. Drugo vprašanje je pristop Rusije, ki bi bil tudi bistveno važen. Če se govori, danes o novem dogovoru, imajo te govorice morda neko drugo podlago. Kakor znano, je lani predsednik Kube povpraševal v Evropi in v drugih krajih sladkorne produkcije glede ustanovitve mednarodnega sladkornega dogovora. Najbrž bo povabil na koncu tekočega ali sredi bodočega leta vse na sladkorni industriji interesirane dežele na Kubo. To bi bilo pa brusselskem dogovoru kaj malo podobno.«

Ljubljanska borza.

Tečaj 5. avgusta 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Berlin 1 M	13'515	13'545
Curih 100 fr.	1093'50	1096'50
Dunaj 1 šiling	7'9925	8'0225
London 1 funt	275'80	278'80
Newyork 1 dolar	56'70	56'90
Praga 100 kron	168'20	169'—
Trst 100 lir	308'125	310'125
VALUTE:		
Čehoslovaška K 100 K	167'—	—

sam predstavlja. Za vstop bi se morali prigrasiti tudi oni, ki danes trenutno ne čutijo te potrebe, toda čut človekoljubja do drugih, ki ne bodo mogli ob smrti zapustiti niti beliča za pogreb, jim narekuje, da se morajo te socialne akcije polnoštevilno udeležiti.

V tem slučaju velja geslo »Eden za vse, in vsi za enega.« S prispevkom 10 Din za vsak smrtni slučaj, ki ga mora plačati vsak član, ne bo nihče tako oškodovan, da ne bi riskiral v ta akt pietete ob smrti enega svojih tovarišev, zlasti če pomisli kako v tem slučaju olajša skrb in bedo preostalim.

Od 1. januarja do 8. avgusta t. l. je društvo zaznamovalo 4 smrtna slučaja. Torej se računa v celi ljubljanski oblasti na 6 do 8 smrtnih slučajev v enem letu. Če plačuje član n. pr. 20 let po 8 smrtnih slučajev na leto, to je 80 Din, plača v 20 letih 960 Din, nasprotno pa znaša posmrtnina 70.000 Din. Vprašamo zato, katera zavarovalnica na svetu izplača v 20 letih za 960 Din zavarovancu 70.000 Din? To so številke in fakti, ki morajo privabiti vsakega trgovca in nastavljenca, da pristopi k našemu društvu. Pozivljamo vse one, ki se še niso prijavili, da se čimprej prijavijo. — Odbor.

Rusko gospodarsko poročilo.

»International News Service« poroča iz Moskve, da bodo v gospodarskem letu 1927/28 naročila pri inozemskih tvrdkah znašala dve milijardi rubljev. Ena milijarda je namenjena gradbi in razširjenju industrijskih naprav, vključno stroje in druge tovarniške potrebščine. Enako svoto hočejo porabiti za razširjenje, za začetna dela in za vozeči material ogromnega železniškega, pomorsko-in rečnoplovnega sistema. Dve tretjini potrebnih svot hočejo dobiti iz tekočih dohodkov. Domače posojilo v znesku 360 milijonov rubljev smatrajo za zadostno, da izravnavo proračun. Vlada hoče na vsak način plačevati v gotovini. Za izgradbo industrije so nujno potrebni inozemski krediti. Sedaj se vrši zgradba samo po izmeri razpoložljivih državnih dohodkov. V načrtu je, da se bo narodno premoženje v bodočem letu zvišalo za 7%; vendar pa davkov ne boje bistveno dvigniti. V splošnem označajo finančni položaj Rusije kot »čimdalje bolj ugoden.« Skupne izdatke za bodoče gospodarsko leto cenijo na 5413 milijonov rubljev, kar pomeni nampram lanskemu letu 11-odstotni prirastek. Viri dohodkov so sledeči: 837 milijonov rubljev bodo dali direktni davki iz dohodkov iz posestev in iz porabe zemlje, 1460 milijonov direktni davki na živila, žganje in tobak, 1650 milijonov preostanki vladnih železnic in plovbnih družb, 184 milijonov carina, 173 milijonov prevešek pošte, brzojava in telefona, okoli 750 milijonov rubljev dohodki različnih drugih državnih podjetij.

Glede inozemskega kapitala je ruski poslanik v Berlinu Krestinski v pogovoru z »Industrie- und Handelszeitung« o rusko-nemškem sodelovanju sledeče povedal: Po prelomu zvez med sovjetsko Rusijo in Anglijo je imela javnost vtis, da ruska industrija brez inozemskega kapitala sploh obstojati ne more. To mnenje ni pravilno. Gospodarstvo Sovjetske zveze potrebuje in si želi inozemskega kapitala, a v skrajnosti lahko tudi brez njega izhaja. Želi si sodelovanja, ne pa pomoči.

V mesecu maju je bila sovjetsko-ruska trgovska bilanca po več mesecih prvič pasivna, in sicer za 22.9 milijonov rubljev. Junjska bilanca je bila še bolj pasivna; eksport je od maja na junij padel od 50.1 na 42.8 milijonov, import se je pa dvignil od 73 do 73.6 milijonov rubljev, pasivnost torej 30.8 milijonov rubljev. Poslabšanje pripisujejo prelomu z Anglijo.

O nemško-ruskem trgovskem prometu zadnjega časa piše neki berlin-

ski list s posebnim ozirom na problem z Anglijo sledeče: **Prelom diplomatskih zvez Anglije z Rusijo** ni ostal glede na davbo kreditov brez neprijetnih posledic za Sovjetsko zvezo, kolikor se more iz posledic sedaj razvideti. Tudi kupčija z drugimi evropskimi državami in z Ameriko je vsled preloma zastala. To velja tudi za trgovino med Nemčijo in Rusijo. V raznih časopisih beremo, da sovjetska vlada vsled preloma z Anglijo nič ne trpi in da obstoja slejkoprej pripravljeno za dovolitev kreditov Rusiji. Kot primer navajajo italijanski dobavni kredit Rusiji, ki je bil baje dovoljen v višini 200 milijonov lir. Italijanska vlada — pravijo — je do te svote prevzela jamstvo. Sedaj ta dogovor preklicujejo. Tudi do jamstva dunajske občine v višini 100 milijonov šilingov za financiranje dobav v Rusiji še ni prišlo, dogovor še ni perfekten; težkoče so tudi tukaj v spremenjenem položaju, nastalem vsled postopanja Anglije.

Dopisnik iz Berlina trdi, da tudi posojilo Standard Oil Co-je in njenih evropskih podružnic v znesku 20 mil. dolarjev v dveh obrokih ni perfekten in da se ni dosegel noben tozadeven sporazum; posojilo bi moral dobiti ruski petrolejski trust. Tudi kredit z Dillon, Read and Co. v znesku 25 milijonov rubljev še ni izvršen. Zaključno ugotavlja berlinski dopisnik, da niso imela ruska kreditna pogajanja zadnjega časa v nobenem slučaju zadovoljnega uspeha. Če kdo trdi, da so Rusiji dovoljeni krediti višji kot 300 milijonov mark, da presegajo torej znatno nemško jamstvo, je ta trditev nepravilna. Nasprotno lahko rečemo, da je prelom z Anglijo ruski kreditni akciji zelo škodoval. Tudi trgovina med Rusijo in Nemčijo je zastala, čeprav obstoji spricho ruskih in nemških gospodarskih zvez v Nemčiji še največja pripravljenost za nadaljne trgovske transakcije z Rusijo. Vsekakor se v zadnjem času ni sklenila z Rusijo nobena posebna omemba vredna kupčija. Pri dobavah koncerna Otto Wolff je šlo za naročila, ki ležijo v okvirju 300 milijonskega kredita. Možnost dobave kredita je postala po prelomu z Anglijo torej na vsak način manjša.

Veliko podjetje v Ljubljani.

V Kolizeju na Gosposvetski cesti se je v zadnjem času razvilo pod firmo »Alko« domače podjetje, ki nam dela, odkrito povedano, čast ne samo v mejah naše države, temveč tudi v inozemstvu. Z velikimi stroški so nad vse agilni in podjetni družabniki napravili iz kleti in zapuščenih sob krasne prostore ter jih okusno in praktično opremili. Dela so izvršili le z domačimi obrtniki in tu se jasno vidi, kaj tudi naši ljudje znajo. Slučajno sem imel priliko ogledati si prostore.

V podprtiličju, kjer je imel preje družabnik tvrdke, g. Nikola Novaković svoje kleti za vino, našel sem polno delavcev, ki na »veliko« prešajo antialkoholne pijače iz malin, katere dobavlja kmečko ljudstvo. Sok pride direktno iz stiskalnice v sode. Tvrdka »Alko« bo prodajala malinov neoslajen sok na debelo trgovcem v tu- in inozemstvu. Malinov sok bodo trgovci prekuhali s sladkorjem in ga prodajali kot malinovec na drobno. Tudi firma »Alko« izdeluje za nadrobno prodajo že oslajen malinovec. Iz malinovitih tropin pa izdeluje tvrdka malinov ekstrakt potom destilacije, ki se potrebuje v tovarnah za esence, v drogerijah in lekarnah. V kratkem prične tvrdka z izdelavo sokov iz limon in pomaranč, katere bo dobavljala iz Alžira (Afrika). Spodbudo k tej izdelavi je dalo ljudstvo samo, posebno mlajša generacija, ki goji šport in se ogiblje alkoholu!

Drugo leto namerava tvrdka »Alko« izdelovati različne soke iz sadja, katero bodo dobavljali naši sadjerejci. Odpira se torej našemu ljudstvu nova pot do zaslužka, k čemur je pripomogla le izredna podjetnost družabnikov tvrdke »Alko«.

V drugem oddelku sem našel tvornico za izdelovanje različnih likerjev, ruma

in konjaka. Blago je prvovrstno! V krasnih steklenicah v izredno okusni opremi, ki je izvršena v naših lastnih tiskarnah od naših domačih umetnikov, nudi tvrdka golovo vsaj toliko, kolikor nam nudijo inozemci s svojim vsiljivim blagom. Tvrdka »Alko« ima vsled tega večji promet v krajih izven Slovenije! Je pač žalibog tudi tu izrek: »Nemo propheta in patria«!

Tvrdka izdeluje 70 vrst likerjev, 8 vrst ruma, 2 vrsti konjaka! Vsak domačin, kateremu je za napredek domačih ljudi, naj torej zahteva te vrste pijače in prepričal se bo, da ne pretiravam! V tretjem oddelku našel sem slivovko, brinjevec, tropinovec, hrušovec, marelično žganje in razno sadno žganje! Kdor hoče pokusiti pristno blago, naj se posluži ter naj vpraša po vzorcih v pisarni v Kolizeju (iz Gosposvetske ceste), kjer bo videl hkratu pisarne, kakoršne morajo biti za moderno podjetje.

Pri tej priliki sem istotam v Kolizeju ogledal na novo preurejeno staro E. Kavčičevo podjetje, »Rastlinska destilacija »Florian««. Izdeluje se v 4 vrstah, ki ti olajšajo tek in odpravijo takoj vsake žledoladne težkoče! E. Kavčičev »Florian« se izdeluje samo iz medicinskih rastlin ter je znano izredno zdravilna pijača!

Presenečen od tega napredka sem gg. družabnikom priporočal, da naj vendar v korist domačinov, ali z nadrobno prodajo, reklamo itd. pokažejo svoje prostore in svoje izvrstne izdelke tudi domačinom, ki bodo brez dvoma posegli po teh izbornih pijačah. Stvar naših organizacij, katerih namen je povzdigniti trgovino in industrijo in koristiti širšim slojem z uvedbo antialkoholnih pijač, naj bo, da se o teh navedbah sami prepričajo in to zaslužno podjetje tudi podpirajo, kakor zasluži.

Očividec.

NEMŠKE TEKSTILNE TOVARNE V ČSLOV. NAPRODAJ.

V severni Moravski in v Šleziji je takoj naprodaj več tekstilnih tovarn, ki so last nemških podjetnikov. Ponudbene cene so prav nizke. Gre večinoma za obrate, ki so jih nemške banke na Češkem nehale financirati in ki iščejo sedaj kupca za vsako količjak sprejemljivo ceno. Češki gospodarski krogi in Moravskem opozarjajo, da domačih čeških interesentov, ki bi bili finančno dosti močni, ni, da bi pa priliko lahko izrabili češki podjetniki v inozemstvu, zlasti ameriški Čehi. Nudila bi se jim ugodna priložnost, da bi se naselili v domovini in da bi dvignili tekstilno industrijo teh krajev zopet na prejšnjo višino. Kraji, kjer so tovarne naprodaj, so med najbolj nemškimi v Čslov., in bi bil nakup tovarn po Čehih tudi v narodnem oziru največjega pomena.

ANGLEŠKO EKSPORTNO KREDITNO ZAVAROVANJE

F. H. Nixon, ravnatelj Overseas Trade Export Credit Department-a (Oversea = Uebersee, trade = trgovina), priobča v »Financial Times« nekatere podrobnosti o eksportnokreditnem zavarovalnem načrtu angleške vlade. Bistveno je, da bodo dajali »viseče kredite«, formalnosti pri dobavi kredita ni. Eksporter nima nobenih skrbi, da bi imel z inozemskimi sodišči kaj opravka zaradi iztirjatve slabih dolgov. Izvzete so samo kupčije z Rusijo. Eksporter je v nevarnosti samo za 25 odstotkov vrednosti poslanega blaga. Kot namen novega zavarovanja označajo pospeševanje angleške zunanje trgovine, ne pa dosego velikega dobička. Ta posebni način zavarovanja vrši samo zgoraj omenjeni oddelk (department). So še druge tvrdke, ki prevzemajo eksportnokreditno zavarovanje, pa je njih način zavarovanja drugačen in ne tako dober. Nova misel, ki se je pojavila najprvo na Angleškem, je imela že dosti uspeha in so jo začeli posnemati tudi že na Nemškem.

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

NEMSKI ZRAČNI PROMET.

Iz Berlina vozi vsak dan 16 aeroplanov, 6 naravnost v inozemstvo; proga v Moskvo obratuje ponoči. Poleg tega vozijo tri letala berlinske časopise v Leipzig, Hamburg in v kopališča ob Baltskem morju, vsak dan. Nemška Lufthansa upravlja 54 prog, ki združujejo 57 domačih in 23 inozemskih avia-tičnih pristanišč. Poleti preletijo nemški aeroplani vsak dan nad 37.000 km, skoraj toliko kot meri obseg zemlje. Lani so v vsem letu prevozili 6.100.000 km, skoraj 16 kratno razdaljo od zemlje do meseca. In pri vsem tem se je pripetila ena sama neizgoda, ki je zahtevala človeške žrtve. Popotnikov je bilo nad 56 tisoč, njih prtljage 384.000 kg, pošte 302.000 kg. Rednost poletov je kljub odvisnosti od vremena znašala 90 odstotkov, pri nekaterih črtah skoraj 100 odstotkov. Prometne črte se vsako leto bolj zgoščajo.

* * *

AMERIŠKA INOZEMSKA POSOJILA.

V zadnjem času so na ameriškem trgu bila sklenjena nova inozemska posojila v znesku 100 milijonov dolarjev, oziroma, so tik pred zaključkom. Največje je že na drugem mestu omenjeno posojilo nemških Vereinigte Stahlwerke v znesku 30. mil. dol. Posojilo mesta Praga znaša 10 mil. dol. V »Financial Times« priobča znani finančnik Snowden, član bivše Mac Donaldove vlade, članek o ameriških posojilih Evropi in pride do zaključka, če bo Amerika v bodočih šestih letih Evropi v isti meri posojevala kot je doslej v preteklih šestih letih, da bo morala ali svojo carinsko politiko spremeniti ali pa se odreči obrestnim vplačilom svojih inozemskih posojil. Če želi Amerika obdržati vrednost svojih inozemskih investicij, mora pospeševati mednarodno trgovino. Kakor vemo, je Amerika glede Evrope precej rezervirana, koje rezerviranosti pa ne bo mogla do konca zdržati.

* * *

TRIKRATNA DAVČNA OBREMENTEV NA ANGLEŠKEM.

Finančni izvedenec angleške liberalne stranke Runciman ostro napada Churchill. V »Sunday Pictorial« pravi, da je Churchill ob nastopu vlade obljubil progresivno znižanje angleških državnih izdatkov za 10 mil. funtov na leto. Churchill je sedaj tri leta v vladi, pa znašajo državni izdatki izven obrestovalnih svot državnega dolga namesto 372 mil. funtov že 420 mil. funtov. Churchillov izgovor, da je imel sitnosti z delavci itd. (štrajk), ne drži; s tem lahko opraviči Churchill nazadovanje dohodkov, ne pa zvišanja izdatkov v času gospodarske depresije. — Kako je davčna obremenitev na Angleškem narasla, kaže Runciman na sledečih zgledih: Za dohodek letnih 100 funtov si plačal pred vojno 6 funtov na davkih, sedaj 15; od 1000 funtov 80, sedaj 160, od 5000 funtov prej 450, sedaj 1600, od 10.000 1100 sedaj 4300; tu so všteti seveda vsi davki, neposredni in posredni. Churchill je z davčno reformo sicer nekaterim delničkim družbam pomagal, a ne pravim; pospeševanje onih podjetij, ki izdajo vsak penny za dividendo in ne mislijo na bodočnost, ni solidno.

Trgovina.

Povečanje naše trgovinske mornarice. Jugoslovensko - ameriška plovdba d. d. v Splitu je v zadnjem času znatno povečala svojo tonažo. Kupila je velik tovorni parnik od 12.000 brutoton, ki je sedaj največja tovorna ladja naše trgovinske mornarice. Tudi Jadranska plovdba (Sušak) se je v dogovoru s prometnim ministrstvom odločila, da kupi moderno ladjo za potniški in tovorni promet, ki bo vzdrževala redno linijo Sušak — Split — Gruž — Solun — Patras. Paroplovna družba »Progres«, ki je bila ustanovljena šele pred dobrim letom, pa je kupila tudi in te dni prevzela že četrti parnik in tako povečala svojo tonažo na 23.000 brutoton.

Sladkor. Nič posebnega novega v zadnjem času. Značilna ostane slejkoprej izredna opreznost nakupovalcev, ki živijo še kar naprej »iz roke v usta«. O kubanskem pridelku razširjajo ameri-

ški trgi razne špekulativne vesti, zelo si nasprotujoče. Najbrž bo tako kot lani: vlada bo fiksirala pridelek s 4 in pol milijona tonami, in pod ta znesek pridelek kljub suši ne bo padel. V Evropi je bilo vreme zadnjih tednov razvoju sladkorne pese prav ugodno; samo v Nemčiji poročajo o zaostalosti napram lanskemu letu, ki še sedaj ni izravnana. Ker so pa od povsod drugod poročila dobra, računijo še zmeraj z velikim dvigom evropske produkcije sladkorja. Za položaj starih zalog na evropskih trgih je važna sedaj v prvi vrsti množina z Jave prihajajočega sladkorja. Doslej je našel sladkor z Jave v Evropi voljne odjemalce; negotovo je pa, če bodo tudi v tekočem mesecu ta sladkor tako radi kupovali kot so ga doslej.

Iz češkoslovaške trgovine. Iz čslov. dežel dobi Ogrska okoli 23 % svojega importa, Avstrija 20, Jugoslavija 13, Rumunija 10, Bolgarija 8, Poljska 5, Nemčija 3,6, Švica 3,3, Latvija 3,2, Rusija 2,7, Egipet 2,4, Italija 1,2. Največjo vlogo imajo torej čslov. importi na Ogrskem in v Avstriji, kjer krijejo dobro četrtino vsega uvoza; nato pride Jugoslavija itd. Na skandinavskem importu je udeležena Čslov. samo še s 1/3 %, na Francoskem s 1/2 %, na Angleškem s 1/2 %, v U. S. A. z 0,06 %. V čslov. importu je spet Ogrska prva, ki proda 20% svojega eksporta tam; nato pride Avstrija z 11 %, Poljska in Jugoslavija z 9 %, Bolgarija s 6 %, Nemčija s 4,3 %, Švica z 2,1 %, Egipet z 1,5 %. Polovico odstotka svojega eksporta prodajo v čslov. dežele Francija, Italija, Švedska in Latvija, 1/2 % pa Anglija. Trgovina Čslov. je, kakor vidimo, zelo vsestranska, tičočna se pa največ vendarle nasledstvenih držav.

Zunanja trgovina Poljske. Poljska trgovska bilanca za prvo letošnje polletje se je zaključila z veliko pasivnostjo. Import je znašal 890.952.000 zlatov, eksport 780.523.000 zlatov, tako da znaša pasivnost okoli 110 mil. zlatov. V prvem polletju lanskega leta je znašal uvoz 352.880.000 zlatov, izvoz 573.652.000 zlatov, aktivnost torej ca 220 milijonov zlatov. Velikanski skok od zelo velike aktivnosti do tako velike pasivnosti. Ta neuspeh se da v veliki meri razložiti iz lanske slabe letine in so morali zaradi nje vpeljati za 160 mil. živil več.

Denarstvo.

Grška emisijska banka. Po navodilu Zveze narodov je grška vlada sklenila da ustanovi posebno emisijsko banko, ki bo izdajala bankovce namesto Narodne banke. Ta se bo omejila na čisto bančne posle. Nova banka bo delala skupaj z državo na stabilizaciji dražme. Njen kapital bo znašal v začetku pol milijarde drahem. Te odredbe so sklenili na pobudo Zveze narodov, ki brez temeljitega ozdravljenja grških financ ni hotela jamčiti za nadaljno begunsko posojilo.

Turški predvojni dolgovi. Pisali smo že parkrat o njih in da je bilo vse že sklenjeno, pa so prišli Turki v zadnjem trenutku z novimi protipredlogi. Zadnje poročilo iz Pariza pravi: Po dolgotrajnih pogajanjih se je o turških predvojnih dolgovih dosegel sporazum. Turška vlada je izrekla svojo pripravljenost, da s plačevanjem obresti večinoma spet prične. Vsega skupaj znaša iz dogovora izvirajoča obremenitev Turčije 62 % skupne vsote. Anuitete so sledeče: 1928 do 1935 1,98 mil. turških zlatih funtov, 1935 do 1941 2,38 mil., 1941 do 1946 2,78, 1946 — 1951 3,18 milij. funtov. Obrestovno plačevanje znaša najprvo 38 % prvotno dolžnega zneska, nato 48, 58, 68 in slednjič 90 %. Za posamezna posojila je določeno različno postopanje. Kot plačilno sredstvo velja jo evropske vrednote. Turške nasledstvene države, na katere odpade del odplačevanja, so že prej izrekle svojo pripravljenost, da bodo sprejele tisto ureditev, ki se bo določila s turško vlado. Končni načrt ureditve bo predložen turškemu državnemu zboru v ratifikacijo in ga bodo nato predložili lastnikom otomanskega državnega dolga v sprejem. Mislijo, da se bo izvršil podpis dogovora v septembru ali v oktobru. Po dosedanjih pogajanjih bi bilo upravičeno vprašanje, v katerem septembru ali oktobru.

NEMŠKE REPARACIJSKE DAJATVE.

Nemška državna vlada je sestavila seznam reparacijskih blagovnih dajatev od 1. sept. 1924 naprej, ko je stopil v veljavo Dawesov načrt. Vsega skupaj je bilo sklenjenih 11.250 pogodb za blagovne dajatve v vrednosti ca 900 milijonov mark. Na Francijo je prišlo 4878 pogodb s 496 milijoni, torej po vrednosti nad polovico, na Rumunijo 29 pogodb in 53 milijonov, na Jugoslavijo 124 pogodb z 29 milijoni mark, itd. V Francijo je šlo za 66 milijonov železniških pragov, brzojavnih drogov in rezanega lesa, za 64 milijonov mark papirja, celuloze, knjig in časnikov, za 47 milijonov mark konj, goveda in aeroplanov in hidroplanov, za 42 mil. mark strojev, za 31 mil. mark sladkorja itd. Dajatve v Jugoslavijo so nam znane, blago iz nežlahtnih kovin in nežlahtne kovine same, prav take so šle v Rumunijo. Poleg teh pogodb so sklenili tudi takozvane proste pogodbe, in tu pride v prvi vrsti Jugoslavija v poštev; vrednost blagovnih dajatev Nemčije Jugoslaviji potom prostih pogodb cenijo na 100 milijonov mark. Poleg tega je dobavila Nemčija po posebnih produkcijskih predpisih napravljena barvila Franciji, Belgiji in Italiji v skupnem znesku 20 mil. mark.

Važno za bančne nameščence.

Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč« za ljubljansko oblast sporoča, da je odbor v svoji seji dne 2. avgusta t. l. sklenil, da se bodo v bodoče sprejemali v to društvo tudi vsi trgovski nastavljenici bančnih, industrijskih in drugih podjetij. Mnogo priglasencev, zlasti z dežele, je potem položnice poslalo predpisane zneske, ni pa poslalo prijavnice. Ker se brez prijavnice ne more nobenega sprejeti, prosimo, da te vpošljejo čimprej. Prijavnice imajo načelniki gremijev v zadostnem številu na razpolago. Prijavni rok je sicer na prošnjo interesentov podaljšan, želeli pa je, da se vsak prijavi takoj, da bo moglo društvo čimprej prirediti svojo človekoljubno delovanje. Odbor.

Industrija.

Evropski kartel elektrike. Že več mesecev je informirana javnost o načrtih belgijskega finančnika Löwensteina, ki hoče evropsko električno industrijo združiti v kartel. Njegovo stremiljenje je že precej uspelo, pa se je naenkrat pojavila nemožnost sporazuma z nemško električno industrijo; evropski elektrokartel brez Nemčije je pa že v začetku neuspeh. Prišlo so zraven še druge težkoče, ki so prizadejale Löwensteinovemu koncernu velike finančne zgube. Tako zaenkrat na evropski kartel ni mogoče misliti, še manj pa na mednarodni.

Koncern Glanzstoff. V nasprotju z vsemi preklici bo veliki nemški koncern umetne svile Glanzstoff v Elberfeldu zvišal delniško glavnico, in sicer od 18,3 kar na 60,9 milijonov mark. Prednostnih delnic z večkratno glasovalno pravico je 300.000. Na 5 starih delnic dobijo delničarji 1 novo po 120 odstotkov in na dve prednostni delnici 1 novo po 100 odstotkov. Nova glavnica služi zgradbi koncernovih tovarn in financiranju domačih in inozemskih interesov. Tudi Bember zvišuje glavnico, od 16 na 28 milijonov mark.

Združene jeklarne. V dopolnilu zadnjic omenjenega poročila o nemških Vereinigte Stahlwerke beremo, da znaša kapaciteta tovarn 37 mil. ton premoga, 9,2 mil. ton koksa in 9,5 mil. ton valjanih izdelkov. Glede cevi brez švâ so združene jeklarne največji producent na svetu. Zaposlujejo 198.000 delavcev. Čisti dobiček prvih 12 mesecev po ustanovitvi je znašal 30,6 mil. dolarjev, pri čemer so pa po ameriškem načinu odšteti sicer odpisi, ne pa davki in obresti. Skupno premoženje cenil neki ameriški izvedenec na več kot dve milijardi mark. Novo 30-milijonsko dolarsko posojilo je namenjeno v prvi vrsti plačilu bančnih dolgov.

Zaščita čilske industrije solitra. Čilski državni zbor je sprejel zakon za zaščito industrije solitra, in daje ta za-

kon vladi velike pravice. Predsednik republike sme odrediti, da vzame obratovanje soliterskih jam vlada v roke, če so lastniki z delom prenehali ali pa če z delom nočejo spet pričeti. Dalje sme predsednik brez dovoljenja parlamenta izvozno carino ali zvišati ali znižati. Določili so, da dobi industrija solitra posojila za izgradbo svojih obratov ter za napravno inozemskih skladišč da pride tako v neposredni stik z odjemalci. Vlada je pooblaščenca, da zniža transportne stroške za soliter ter da nabavi ceneno kurivo za solitrovo industrijo. S temi odredbami upajo, da bo mogla čilska industrija solitra zopet na svetovnem trgu konkurirati. V zadnjem času se ji je precej slabo godilo, zlasti sled umetnega proizvajanja dušika.

RAZNO.

Znižane vozne cene na Dunajski jesenski sejem 1927. Že več let se je z najboljšim uspehom priredil Dunajski Velesojem. Letošnji jesenski velesoj se bo priredil od 4. do 11. septembra. Državne železnice Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dajejo vsem obiskovalcem letošnjega jesenskega sejma 50 odstotkov popusta za potovanje na Dunaj in sicer za dobo od 25. avgusta do 10. septembra, kakor tudi za povratek od 5. do 25. septembra 1927. Potnik mora vzeti celi vozni listek, katerega pridržijo in kateri mu služi za povratek. Vodstvo jesenskega velesoja mu na voznem listku potrdi, da je posetil sejem. Avstrijske železnice dajejo popust na železnih obiskovalcem Dunajskega velesoja v času od 31. avgusta do 15. septembra na voznjah ob prihodu in povratku po 25 % in sicer na temelju sejmske legitimacije in veljavnega potnega lista. Na temelju teh dveh izkazov je tudi prestop avstrijske meje prost in ni potrebno vzeti vizum. Donavska Parobrodna Družba in Ogrska Rečna Plovdba dajeta na progi Dunaj — Budimpešta — Mohač po 50 odstotkov popusta. Parobrodna družba: Jadranska Plovdba na Sušaku in Dubrovačka Plovdba dajeta na svojih parobrodih od 23. avgusta do 6. septembra 1927 popust v tem smislu, da vozni listek nižjega razreda velja za potovanje v višjem razredu. Društvo »Boka« daje 50 % popust.

Prizivi v Češkoslovaški. Število onih onih prizivov v Čslov., ki so bili vloženi do leta 1925, pa jih davčni uradi še doslej niso rešili, znaša 35.947; gre za davke vseh vrst. V letih 1925 in 1926 vloženi prizivi, ki še niso rešeni, so dosegli število 50.265, do konca maja letos vloženi 98.040, skupaj torej čez 184.000. To število je naraslo do srede julija na 190.000. Rešitev je zato tako zamudna, ker nimajo zadosti izvežbanih moči. Pri deželni finančni direkciji kot drugi inštanca leži okoli 20.000 prizivov. Prav radovedni smo, koliko nerešenih prizivov leži pri naših uradih.

Proti izseljevanju strokovnih delavcev. Češki listi pišejo: V času industrijskih kriz je bilo opazovati presenetljivo številno izseljevanje strokovno izšolanih delavcev v inozemstvo. Industrija je vsled tega zelo trpela, zlasti industrija stekla. Veliko delavcev, ki doma niso mogli dobiti dela, se je izselilo v Francijo, Belgijo in Nemčijo in so vpeljali tam večkrat naše produkcijske metode stekla; s tem je seveda naša konkurenčna zmoglost izredno trpela. V dobi boljše konjunktore se pa taki odhodi še bolj čutijo. Posvetovalni odbor za rešitev izseljeniških vprašanj, ki so ga ustanovili v začetku lanskega leta, se bavi sedaj zelo intenzivno z vprašanjem, kako bi se mogla uvesti protizseljevalna akcija. Te dni je dobil imenovani odbor strokovnjaška mnenja trgovskih zbornic v presojo in bo nato sklepal, kaj bi se dalo ukreniti. Izseljevanje strokovno izšolanih delavcev je za vsako deželo občutna izguba.

Svetovna produkcija najvažnejših pridelkov. Čslov. Statistični državni urad priobčuje v julijski številki svojih Poročil (nem. Mitteilungen) podatke o svetovni produkciji najvažnejših poljedelskih pridelkov iz vseh dežel, ki imajo stike z Mednarodnim poljedelskim zavodom v Rimu. Poročilo obsega podatke za 1926 in 1925 ter za letno povprečnost od 1920 do 1924 glede pridelka

pšenice rži, ječmena, ovsa, koruze, krompirja, sladkorne pese, tobaka, lana, konoplje, hmelja, vina, riža, bombaža in olivnega olja. Tudi veliko tabel je v tej publikaciji z odstotnimi deleži posameznih dežel na svetovni produkciji. Cena 2 Kč.

Svetovni pridelek. V zadnjem času se je kot sezijski pojav položaj na evropskem žitnem trgu utrdil. Zlasti cene za rž so poskočile. Po zadnjih poročilih cenijo ogrski pridelek više kot so prvotno menili. V Bolgariji bo letošnji pridelek morda za 10 odstotkov boljši kot lanski, v Španiji pa za 1 odstotek. Italija ceni svoj letošnji pšenični pridelek na 27 milijonov kvarterjev, za dva milijona kvarterjev več kot znaša povprečnost zadnjih petih let. 1 kvarter = 282 litrov. Poleg tega je pa, kakor poročajo, pšenica v Italiji letos prav posebno dobre kakovosti. Najboljši pridelek pa pričakujejo letos pač v U. S. A. V Kanadi je bilo v zadnjem času vreme prav ugodno, a računijo vseeno vsled manjšega obdelanega sveta na pridelek, ki bo najmanj za 60 milijonov bušlov manjši kot lani. Na svetovnem trgu se pa ta minus vsled dobrega drugodnega pridelka pač ne bo poznal.

Gospodarske vesti. Občni zbor narodne zveze ameriških tovarnarjev stekla je opozoril vlado na uvoz inozemskega steklenega blaga, ki tozadevno ameriško industrijo zelo ogroža. Uvozna carina naj se določi že v ameriških uvoznih pristaniščih namesto da bi importirji uvoženo blago sami ocenili. — **Ameriška trgovska bilanca** zaključuje prvo polletje 1927 z aktivom 240.718.000 dolarjev, dočim je znašala istočasna lanska aktivnost 95 milijonov dolarjev. — **Mednarodni sindikat bakra** je od 21. julija naprej zvišal ceno od 13 na 13,15. Svetovna produkcija bakra v juniju je znašala 134.000 ton, v maju 142.000 t, v lanskem juniju 126.000 t. — **Dr. Schacht** je izjavil časnikarjem, da je z uspehom **konferenca bančnikov v New Yorku** prav zadovoljen. V pomladi bodočega leta se bo vršila nova konferenca predsednikov velebank in sicer v Evropi. — 1. julija l. l. je imela Amerika v inozemstvu **investiranega 12.300 milijonov dolarjev kapitala**. Razdeli se takole: Evropa 3500 milijonov, Kanada 3200 milijonov, Južna Amerika 4800 milijonov, ostalo pa Azija. Čudimo se v tem seznamu velikim investicijam v Kanadi in Južni Ameriki. Navadno slišimo samo o Evropi in pozabimo, kako raste denarni vpliv U. S. A. — **Angleška avtomobilna zveza**, Automobile Association, šteje 350.000 članov in ima po vsem avtomobilnem omrežju razstavljeno armado pomočnikov za slučaje nezgod, zmanjkanja bencina itd. — **Tovarna sladkorja v Čupriji** (Srbija) bo izplačala letos dividendo 70 Din, lani 60. — **Ogrski import** v juniju je znašal 84 in pol mil. pengö, eksport 51,4, bilanca je bila torej za 33,1 mil. pengö pasivna. — **Poljske državne železnice** so naročile pri poljskem sindikatu železa za 20.000 ton tračnic in za 7000 ton priteklnskih delov. — **Indijska banka** je znižala obrestno mero od 5 na 4 in pol odstotka. Ta sprememba je letos že šesta; zadnja se je izvršila 23. junija, od 6 na 5 odstotkov. Sedanja mera 4 in pol je ista kot je bila januarja tekočega leta. — **Francozi so eksport kapitala** na novo uredili in omejili. V inozemstvu bivajoče osebe ne smejo dobiti nobenih predujmov, razen v gotovih slučajah. Izvoz kapitala v inozemstvo se more vršiti le v obliki šekov, kreditnih pisem in žirov in le tedaj, če je denar namenjen za potovanje v Evropo (10.000 frankov maksimum za osebo) ali v prekomorske dežele (30.000 frankov) ali pa če se s tem denarjem podpira v inozemstvu živeča oseba (maksimum 50.000 frankov). — On 1. junija naprej prometujejo na poljskih železnih hladilni vagoni za meso, jajca, surovo maslo itd. — V Rumuniji šteje **vino v vagonih** k onim transportom, ki se ne morejo deponirati na postajah, ker se lahko skvarijo ali pa jih ponaredijo. — V Rumuniji je poštna uprava določila maksimalno težo **poštnih ovojev** v domačem prometu končno veljavno na 10 kg. — V rumunskih gospodarskih krogih razmišljujejo o načrtu za ustanovitev **borze za petrolejske produkte**. — V New Yorku se vršijo pogajanja za inozemsko posojilo v ogromnem znesku 875 milijonov dolarjev.

jev; od teh bi jih šlo v Evropo nad 575 milijonov, ostalo v Južno in Srednjo Ameriko. Samo Nemčija bi rada nad 200 mil. dolarjev; dalje italijanska mesta in balkanske države. — Glede kartela nemških mlinov beremo, da skušajo doseči obrtniki najprvo sporazum samo med seboj, in šele če bi to ne zadostovalo, bi eventualno poklicali zakonodajne činitelje na pomoč. — V zadnjem času so nastale v nemški papirni industriji nove združitve in so sedaj vse panoge te industrije kartelirane. — Na račun reparacij so napravili Nemci Francozom velik podzemski telefonski kabel iz Pariza čez Bordeaux v Toulouse z ocepkom od Toursa v Nantes. Stroške cenijo na 365 milijonov frankov. — Obtok bankovcev v Češkoslovaški je znašal proti koncu julija nad 6300 mil. Kč in je imel 84.8 odstotno kovinsko kritje.

Prodaja škartnega papirja. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za prodajo škartnih spremnic in brzojavnega papirja v teži od ca 7000 kg. Dražba bo dne 1. oktobra 1927. ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg števil. 2, soba števil. 42. 5-odstotna jamčevina se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba števil. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji. Dražbe se morejo udeležiti le papirne tovarne.

TRŽNA POROČILA.

BAKER, SVINEC, CINK IN CIN.

V prvi polovici julija je bil položaj na teh trgih tak kot v prejšnjih mesecih in je prinašal vsak dan nove nižje tečaje; konzum je bil oprezen in pro-

ducenti so stalno ponujali. Nepričakovano je pa sredi julija nastopil preobrat in se je pojavil velik dvig cen, ne da bi bili mogli navesti za to drug vzrok, kot da so bile dotedanje cene prenizke. Po začetnem obotavljanju so konsumenti izvedli večje nakupe. Svetovna poraba gori imenovanih kovin je bila v preteklem polletju manjša kot v prvem polletju lanskega leta, in to vsled znižane ameriškega konsuma. Večja poraba Anglije in Nemčije ameriškega minusa ni mogla nadomestiti. Svetovna produkcija je pa stalno rastla; šele v maju se je pojavilo majhno nazadovanje v produkciji svineca in v juniju v oni bakra. Ameriške zaloge bakra so se znižale na koncu junija na 96.000 ton in so se začeli nakupovalci zato zalagati. Tudi v Evropi se je kupčija v drugi polovici julija poživila. Cena sindikata je obtičala slednjič na 13.15 centih. Kakor

zmeraj je bila Nemčija za U. S. A. največji konsument, njen uvoz je nadkrilil lanskega za 80 odstotkov.

Svinec je notiral sredi julija 22^{1/16} funtov, najnižji tečaj po letu 1922. Nato se je preosrenilo in je narasla cena do konca julija na 24^{3/8}.

Na trgu cinka se zboljšani položaj še nič ne pozna, poraba še ni tista kot produkcija. Notacija sredi julija je bila 27 in pol funta, na koncu julija 28^{11/16}. V Ameriki so prav slabo prodajali. V Nemčiji in Gornji Šleziji je dosegla produkcija nov rekord.

Cin je notiral 1. julija 301^{1/2} funta, je nato padel in je dosegel na koncu julija notacijo 287^{1/2}. Dovozi iz produkejskih dežel so obsežni, potreba ameriških tovarn, ki porabijo največ cina na svetu, je pa ponehala. Za konec julija so zato pričakovali novega dviga svetovnih zalog.

Kompletne potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike, kakor tudi sukance, svilo za šivanje v vseh barvah, vezenino, čipke in razne porte kupite najcenejše pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. Na veliko!

Brzjavljivi: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon števil. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpologo. — Točna postrežba.

Trgovska pomočnica

ki se čuti sposobno za vodstvo podružne trgovine z mešanim blagom in usnjem, s predpisano petletno prakso, kaviče zmožna, resna in poštena, se sprejme za vodstvo podružne trgovine z mešanim blagom na deželi. Izključujem tiste, kojih je učno razmerje obstajalo v konsumnih in nabavnih zadrugah in tem podobnih podjetjih. Takojšnje ponudbe z navedbo razpoložljive kaviče, prepisi spričeval in zahtevkom mesečne plače je poslati upravi »Trgovskega lista« pod: »AGILNA 100«.

Galanterija, drobnarija, parfumerija, čevljarske potrebščine, vrvarske izdelke (Šinkovec) na debelo in na drobno.

DRAGO ROSINA MARIBOR

Vetrinska ulica števil. 26.

»KVERTA«

DRUŽBA Z O. Z.

tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot števil. 1
Karlovska cesta števil. 2.

TRGOVSKI LIST

časopis za trgovino industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

D. D. V LJUBLJANI

naznanja, da je začela dne 18. julija 1927 poslovati njena

PODRUŽNICA V KOČEVJU

ki bo izvrševala

vse vrste bančnih poslov najkulantneje

Pisalni stroji **URANIJA** so najpopolnejši, vrhunec nemške tehnike.

Najboljši v materialu so švicarski **PLETILNI STROJI DUBIED**

NAJNIŽJE CENE

tudi na mesečna odplačila samo pri **Josip Petelincu, Ljubljana**

ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Zahtevajte prospekte!

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štruce, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florjanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenike

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča šolske zvezke vseh vrst iz lastne tvornice. — Tisk in zaloga vseh tiskovin za državne in samoupravne urade. — Najsolidnejša izvršitev vseh tiskarskih del.

Knjigotržnica. Knjigoveznica.

Zahtevajte cenike!

Telefon števil. 2512. Pošt. hran. št. 10761.

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA ULICA 23 - TEL. 2552

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND. D. D.
SE PRIPOROČA ZA TISK VSAKOVRSNIH TISKOVIN ZA TRGOVCE, OBR-TNIKE, INDUSTRIJCE IN URADE. LASTNA KNJIGOVEZNICA.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica števil. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana : : : Telefon števil.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.